14 februari – Lärarens anekdot och texten

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Jag använder en personlig anekdot för att introducera texten. Att berätta något personligt är ett effektivt sätt att bygga relationer mellan eleven, läraren och texten.

14 februari – En anekdot

Exakt samma vånda som huvudpersonen Peter, i novellen 14 februari av Jonas Karlsson, känner inför elevrådets årliga blomutdelning, upplevde jag första gymnasieåret 1990 på Anderstorpsskolan i Skellefteå. Blomutdelningen var ett sorts internt blombud som sköttes av elevrådet. Skolans elever fick köpa en ros, som den 14 februari delades ut till vald person tillsammans med bifogad hälsning. Korta hälsningar som *Du är fin, Jag gillar dig, Du är bäst!* Fantastiskt kul för de som fick bud och lika plågsamt för de som blev utan. Texten berör mig nog allra mest eftersom Peters bästa kompis Gusten begår exakt samma misstag som jag begick för 25 år sedan. Jag köpte en ros till min kompis och lät honom tro att den kom från någon annan. Detta berättar jag för eleverna.

Texten blir med introduktionen helt plötsligt väldigt intressant att läsa.

Om novellen och läsningen

Novellen utspelar sig under en skoldag på en gymnasieskola. Peter, Gustens bästa vän, blir utan ros medan alla andra får. Men innan dagen är slut får Peter till slut en ros från en okänd beundrare med hälsningen ”Du är bäst”. Peter tror att den kan vara från skolans populäraste tjej Josefin. Gusten gör allt för att förklara att det är högst osannolikt, eftersom han ju vet vem som är avsändaren.

Vi stannar vid några tillfällen och eleverna får sammanfatta vad som har hänt, analysera karaktärerna och fundera på vad som händer härnäst. Allt eftersom börjar eleverna koppla texten till min historia, till sig själva, till andra kompisar, till lämpligheten att införa ett liknande blombudssystem på vår skola och vilka effekter det skulle få.

Frågor att resonera om efter läsning – citat ur texten

Det knackar en gång till och nu hör hela klassen. Alla förstår direkt. Dom har kommit. Elevkårsgruppen.

- Beskriv ögonblicket när blombudet kommer in i klassrummet. Förväntan? Nervositet? Oro?
- Hur upplever eleverna själva blomutdelningen?
- En del elever får många blommor. Hur påverkar det hur andra kommer att se på och tänka om dem?

CC BY NC SA

Allt han begär är att få en ros så att han slipper stå där, och hemska tanke, kanske vara den enda som blir utan.

- Hur känner sig Peter när han blir utan ros? Hur hanterar han det?
- Hur ser andra på Peter och de som blir utan ros?
- Vad handlar blomutdelningen egentligen om? (ledtråd: social status)
- Är det okej att skolan tillåter detta?

– Fick du ingen? ropar Gusten efter honom i korridoren på rasten och Peter vet att det inte är för att såra.

- Varför frågar Gusten om Peter fått någon blomma när han redan vet svaret?
- Hur hanterar Peter att Gusten fick en blomma?
- Avund är en vanlig känsla. Hur brukar du hantera den i dina kompisrelationer?

– Fick du en i alla fall? undrar Josefin på väg till matsalen. Peter ler generat tillbaka.

- Varför tror Peter att det är Josefin som skickat rosen?
- Kan det vara Josefin?
- Föreställ dig scenen när Peter tackar Josefin för rosen. Vad händer?
- Vem tror du har skickat den?

– Varför skulle inte jag kunna få en ros av henne?
– Därför att "du är bäst".

- Varför köpte Gusten en ros till Peter?
- Var det rätt eller fel av Gusten? Varför blev det tokigt?
- Hur skulle Gusten ha gjort (efter köpet)? När skulle han berättat?
- Hur blir relationen mellan Gusten och Peter efter rosaffären?

Avslutande diskussion

Eleverna funderar vidare på hur klimatet på skolan är. Hur den ”sociala statusstegen” ser ut och vad vi alla kan göra för att minska dess betydelse. Finns det saker som vi gör idag som cementerar och till och med förstärker elevernas, ibland felaktiga, uppfattning om varandra?

PS! Om du är nyfiken på texten finns den i novellsamlingen *Den perfekte vännen.*

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Betygskriterier*

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA